

Technická univerzita v Liberci
Hospodářská fakulta

Studijní program: 6208 - Ekonomika a management
Studijní obor: Podniková ekonomika

Možnosti zhodnocení úspor v České republice

Savings Appreciation Possibilities in the Czech Republic

BP – PE – KFU – 2008 03

ZDEŇKA HAVELKOVÁ LAXOVÁ

Vedoucí práce: Ing. Šárka Čechlovská, Ph.D., Katedra financí a účetnictví
Konzultant: Ing. Petr Romančík, Československá obchodní banka, a.s.

Počet stran: 47

Počet příloh: 0

Datum odevzdání: 10.1.2008

Prohlášení:

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

V Liberci dne 10.1.2008

Podpis:

Poděkování

Touto cestou bych chtěla poděkovat Ing. Šárce Čechlovské, Ph.D. z katedry Financí a účetnictví Hospodářské fakulty Technické univerzity v Liberci za poskytnuté informace, odborné vedení při zpracování bakalářské práce a čas, který mi věnovala. Dále pak děkuji Ing. Petru Romančíkovi z Československé obchodní banky, který mi také velmi pomohl při vypracování této práce a poskytl mi cenné rady.

Resumé

Pro ekonomiku státu je důležitá míra úspor obyvatelstva. Domácnosti prostřednictvím svých úspor financují investice do fixních aktiv a ovlivňují tak zdravý růst ekonomiky. V České republice je míra úspor domácností na vysoké úrovni, ale v čase významně klesá.

Předkládaná bakalářská práce se zabývá analýzou možností zhodnocení úspor v podmínkách České republiky. V teoretické části jsou nejprve zpracovány všeobecné možnosti zhodnocení úspor. Vzhledem k tomu, že český finanční trh nabízí opravdu mnoho možností, kam úspory vložit, zaměřila jsem se na produkty, které oslovují rodiče a děti.

Cílem práce je poskytnout základní přehled o nabídkách vybraných produktů a jejich následné porovnání. Vzhledem k tomu, že k nejčastějším způsobům ukládání peněz v České republice patří běžný účet, je jedna z částí této práce zaměřena na bankovní konta pro děti. Druhá část se pak věnuje životnímu pojištění dětí, které získává oblibu hlavně u mladých rodičů.

The Abstract

The level of population savings is an important indicator for the national economy. Households finance their investments in fixed assets through the medium of their savings and by doing so they affect the healthy growth of the economy. In the Czech Republic the household savings rate is high but it has been significantly decreasing when considering the time period.

This Bachelor Thesis presents an analysis of savings appreciation possibilities in the Czech Republic. The theoretical part depicts the universal options for savings appreciation. Regarding the fact that the Czech financial market offers great spectrum of savings investment, I focused on the financial products addressing parents and children.

The aim of the Bachelor Thesis is to provide a basic outline of the chosen products offer and their comparison. Considering the current account as the most frequent saving practice, a part of the Bachelor Thesis is focused on the issue of children current accounts. The increasing young parents publicity of children life insurance is also discussed.

Klíčová slova

Úspory domácností, běžný bankovní účet, vklad na viděnou, spoření, stavební spoření, životní pojištění, kapitálové životní pojištění, investiční životní pojištění.

Key words

Savings of household, checking account, sight deposit, saving, building saving, life insurance, capital life insurance, investment life insurance.

Obsah

1. Úvod	11
2. Charakteristika možností zhodnocení úspor	13
2.1. Charakteristika pasivních obchodů bank	13
2.2. Druhy pasivních obchodů	14
2.2.1. Vklady na viděnou	14
2.2.2. Vkladní knížky	15
2.2.3. Depozitní certifikáty	16
2.2.4. Vkladové listy	16
2.2.5. Termínované vklady	16
2.2.6. Dluhopisy	17
2.2.7. Stavební spoření	17
2.2.8. Životní pojištění	18
2.2.9. Penzijní připojištění	19
2.3. Trendy ve vývoji bankovních pasiv	19
2.4. Výběr depozit z hlediska klientů	20
2.5. Struktura úspor v České republice	20
3. Analýza nabídky vybraných produktů na finančních trzích v České republice	23
3.1. Bankovní konta pro děti	26
3.2. Kapitálové a investiční životní pojištění pro děti	29
4. Komparace vybraných možností zhodnocení úspor v podmínkách České republiky	32
4.1. Komparace dětských kont	32
4.2. Komparace dětských životních pojištění	36
4.2.1. Porovnání kapitálových životních pojištění	39
4.2.2. Porovnání investičních životních pojištění	40
4.3. Shrnutí	42
5. Závěr	43

Seznam použité literatury

Seznam grafů a tabulek

Seznam použitých zkratek

apod.	a podobně
atd.	a tak dále
č.	číslo
ČR	Česká republika
ČS	Česká spořitelna
ČSOB	Československá obchodní banka
ČSÚ	Český statistický úřad
KB	Komerční banka
Kč	koruna česká
kol.	kolektiv
MF	Ministerstvo financí
mld.	miliarda
např.	na příklad
p.a.	per annum (ročně)
PS	Poštovní spořitelna
RB	Raiffeisenbank
resp.	respektive
Sb.	sbírka
tj.	to je
tis.	tisíc
tzv.	tak zvaný
vyd.	vydání
zák.	zákon

1. Úvod

Pro ekonomiku státu je důležitá míra úspor¹ obyvatelstva. Domácnosti prostřednictvím svých úspor financují investice do fixních aktiv a ovlivňují tak zdravý růst ekonomiky. V České republice je míra úspor domácností na vysoké úrovni, ale v čase významně klesá.

Zájmem každého státu by mělo být zvýšení míry úspor domácností. Základem je dobrá ekonomická situace země. Motivací ke spoření by pro domácnosti měly být příznivé podmínky: dostatečný disponibilní důchod, nízká míra inflace, výhodné úrokové podmínky bank, apod. V České republice jsou například některé formy spoření podporovány státem (stavební spoření, penzijní připojištění), a to zvyšuje zájem obyvatel o tyto produkty.

Jak vyplývá z šetření Českého statistického úřadu, Češi zatím stále patří k šetřivějším národům. Přesto je pro nás typické, že se zvýšením příjmů nedochází k nárůstu spořivosti. Naopak, téměř celý přírůstek hrubého disponibilního příjmu směřuje do individuální spotřeby. Je tedy nutné zvyšovat atraktivitu spořicíh produktů a neustále zlepšovat podmínky na našem finančním trhu.

Tato bakalářská práce se zabývá analýzou možností zhodnocení úspor v podmínkách České republiky. Myslím si, že toto téma je zajímavé pro každého, kdo si přeje co nejlépe zhodnotit své volné peněžní prostředky.

V teoretické části práce jsou nejprve popsány všeobecné možnosti zhodnocení úspor. Vzhledem k tomu, že český finanční trh nabízí opravdu mnoho možností, kam úspory vložit, zaměřila jsem se v praktické části na produkty, které oslovují rodiče a děti.

Počet produktů pro děti na finančním trhu v České republice neustále stoupá. Je to dáno tím, že rodiče chtějí své děti finančně zabezpečit nebo naučit své potomky samostatně hospodařit. O tuto problematiku jsem se začala zajímat po narození dcery. Chtěla jsem se dozvědět, jaké produkty mi nabízí současný trh, jaké jsou jejich výhody a nevýhody, a do jaké míry mohu ovlivnit zhodnocení svých úspor.

---

¹ míra úspor je poměr hrubých národních úspor k hrubému národnímu disponibilnímu důchodu

Cílem práce je poskytnout základní přehled o nabídkách vybraných produktů a jejich následné porovnání. Vzhledem k tomu, že k nejčastějším způsobům ukládání peněz v České republice patří běžný účet, je jedna z částí této práce zaměřena na bankovní konta pro děti. Druhá část se pak věnuje životnímu pojištění dětí, které získává oblibu hlavně u mladých rodičů.

V závěru jsou pak zhodnoceny nabízené možnosti spoření. Pro výběr konkrétní varianty si však rodič musí nejprve ujasnit, zda chce dítěti pouze dlouhodobě spořit, nebo zda má mít potomek své úspory neustále k dispozici.

2. Charakteristika možností zhodnocení úspor

Úspory představují nespotřebovanou část reálného příjmu za určité období (nejčastěji jeden rok). Tímto způsobem definované úspory jsou v podstatě odloženou spotřebou a mají povahu tokové veličiny. Neoklasická teorie považuje úspory za proměnnou, kterou významně ovlivňuje reálná úroková míra² a reálný důchod³. [9]

2.1. Charakteristika pasivních obchodů bank

Vklady a půjčky od nebankovní klientely jsou předmětem pasivních úvěrových obchodů bank. Jejich prostřednictvím shromažďují banky dočasně nebo trvale volné peněžní prostředky různých ekonomických subjektů. Jedná se zejména o úspory a vklady obyvatelstva, podnikatelského sektoru, veřejnoprávních institucí a jiných nebankovních organizací. Téměř u všech obchodních bank zaujímají nebankovní klienti většinový podíl na cizích zdrojích. Tyto zdroje se nazývají primární a jsou nejvýznamnější složkou pasiv obchodní banky. Při získávání finančních zdrojů formou vkladů a výpůjček vystupují obchodní banky v roli dlužníka. Za vypůjčené peněžní prostředky vyplácí banka úrok, který v hospodaření banky představuje nákladovou položku. [8]

Vklady u bank jsou z hlediska investorů považovány za nejjednodušší a nejméně rizikové investice. Proto obvykle přinášejí nižší úrokový výnos než investice rizikovější, náročnější pro investora (investice do realit, investice do cenných papírů, apod.). Výši úrokových sazeb nejvíce ovlivňuje situace na finančním trhu – vztah nabídky a poptávky po dočasně volných peněžních prostředcích. [6]

---

² reálná úroková míra je nominální úroková míra snižená o míru inflace. Je-li kladná, neztrácí vklady věřitelů v bance svoji kupní sílu.

³ reálný důchod je nominální důchod snižený o míru inflace. Vyjadřuje kupní sílu důchodu, tj. množství zboží, které lze za nominální důchod nakoupit.

2.2. Druhy pasivních obchodů

Obchodní banky mají ve své nabídce širokou řadu depozitních produktů. V České republice to jsou zejména:

- vklady na viděnou,
- vkladní knížky,
- depozitní certifikáty,
- vkladové listy,
- termínované vklady,
- dluhopisy,
- stavební spoření,
- životní pojištění,
- penzijní připojištění.

Z hlediska času se pasivní obchody obvykle člení na:

- krátkodobé – banky nakupují dočasně volné peněžní prostředky na dobu do jednoho roku,
- střednědobé – nákup peněžních prostředků s dobou splatnosti 1 – 4 roky,
- dlouhodobé – výpůjčka peněžních prostředků na 4 a více let. [7]

2.2.1. Vklady na viděnou

Vklady na viděnou představují základní službu, kterou nabízí všechny obchodní banky. Jsou to peněžní úložky na soukromých a podnikových účtech, s nimiž může oprávněná osoba disponovat bez časového prodlení. Označení na viděnou (na požádání, a vista) znamená, že klient může vklady vybírat v hotovosti nebo převádět bez předchozí výpovědi, manipulace s prostředky není omezena žádnou lhůtou. Úroková sazba těchto vkladů patří k nejnižším na finančním trhu.

Význam těchto vkladů spočívá v tom, že se jedná o tzv. transakční peníze, které se svým charakterem blíží k hotovostním penězům. Obyvatelstvo je používá zejména na pravidelné platby (inkasa, nájem, splátky, apod.), ekonomickým subjektům slouží ke zprostředkování vzájemného platebního styku. Pro banky je význam vkladů na viděnou nejenom v tom, že představují relativně

levný zdroj prostředků, ale také v tom, že omezují jejich závislost na sekundárních mezibankovních trzích. Vklady na viděnou může banka využít pro své aktivní obchody pouze omezeně. Vyjimku tvoří tzv. vkladová sedlina, která představuje část peněžních prostředků zůstávajících permanentně na běžném účtu. Vkladová sedlina vzniká, pokud klienti ze svých běžných či žirových účtů nečerpají zcela své vklady, nebo při velkém pohybu transakcí plateb na účet a plateb z účtu. [5,8]

2.2.2. Vkladní knížky

Vkladní knížky jsou v České republice jedním z nejvýznamnějších nástrojů přijímání vkladů obchodní bankou od nebankovních subjektů, zejména obyvatelstva. Jsou to přísně zúčtovatelné tiskopisy, v nichž jsou zaznamenány úložky dočasně volných peněžních prostředků v bance. Mají předepsané náležitosti, k nejdůležitějším patří:

- označení druhu z hlediska dispozičního práva: na doručitele, na jméno, na heslo;
- označení druhu z hlediska časových podmínek výběru vkladů: při předložení a s výpovědní lhůtou;
- označení úročení vkladu: ročně, pololetně, apod.

K výhodám vkladní knížky – v porovnání s termínovanými vklady či depozitními certifikáty – patří:

- možnost ukládat jakoukoliv, i nezaokrouhlenou částku;
- složené úročení (úročení nevyzvednutých úroků z minulých let v následujícím roce);
- větší pružnost při výběru vkladu nebo části vkladu;
- výnosy z vkladních knížek jsou zdaněny 15 %⁴.

Jako nevýhodu vkladní knížky lze uvést nemožnost využít vkladní knížku k provádění plateb převodem nebo změnu úrokové sazby v průběhu trvání vkladu.

Vkladní knížky mají v naší zemi dlouholetou tradici. V současné době však tento způsob ukládání volných peněžních prostředků není právě nejvýhodnější možností. Za velmi zajímavé je lze považovat v případě, kdy se používají pro pravidelné, nejčastěji měsíční spoření. [5,7]

---

⁴ § 36 zák. č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

2.2.3. Depozitní certifikáty

Depozitní certifikáty jsou listinné cenné papíry, které umožňují zhodnocení volných finančních prostředků. Banka se vydáním depozitního certifikátu zavazuje splatit jeho držiteli k uvedenému datu hodnotu certifikátu společně s úroky. Depozitní certifikát se však v mnoha ohledech liší od klasických bankovních vkladů, proto by měl klient před jeho koupí zvážit jeho výhody a nevýhody.

Depozitní certifikáty banky obvykle vydávají s předem stanovenou jmenovitou hodnotou (1, 5, 10, 50 tisíc korun apod.), vyjíměčně banky vydají certifikát s jmenovitou hodnotou na přání klienta. Certifikáty mají pevně stanovenou dobu splatnosti od několika měsíců do několika let. Během této doby nemohou být vypovězeny, proto není možná předčasná výplata certifikátu (narozdíl např. od termínovaných vkladů). Majitel však může certifikát kdykoliv prodat bez vědomí banky, protože jako listinný cenný papír je depozitní certifikát volně převoditelný. Zpravidla bývá úročen fixní úrokovou sazbou, která je vždy o něco vyšší než u ostatních vkladů – je to dáno tím, že certifikát nelze vypovědět a není pojištěný. Výnosy z depozitních certifikátů jsou daněny stejně jako u vkladních knížek – 15-ti procenty. [8,9]

2.2.4. Vkladové listy

Vkladové listy představují jednorázové vklady znějící na jméno nebo na doručitele. Jsou určitým druhem dluhopisu banky, sjednávány jsou obvykle na dobu od dvou do pěti let. Splatnost vkladového listu nastává po uplynutí sjednané doby vkladu. Banky mohou nabízet předčasné odkoupení, které je však značně sankcionováno. Majitel vkladového listu nese riziko zničení, odcizení nebo ztráty, a proto banky nabízí svým klientům možnost úschovy (deponace) těchto cenných papírů ve svých sejfech. [5]

2.2.5. Termínované vklady

Termínovaný vklad ukládá klient do banky na pevně stanovenou dobu a sjednanou úrokovou sazbu. Jsou dva základní druhy termínovaných vkladů: bez možnosti předčasné výpovědi a s možností předčasné výpovědi vkladu klientem. Úročení termínovaného vkladu se zpravidla váže na výši vkladu a na dobu uložky. Obecně platí, že čím vyšší vklad a delší doba jeho uložení, tím vyšší je úroková sazba. Banky termínované vklady poskytují většinou všem skupinám klientů, tzn.

jak fyzickým osobám, tak i podnikatelům a právnickým osobám. Na termínované vklady nelze ukládat úplně libovolné částky, banky vyžadují určitý minimální vklad, který se pohybuje od 1.000 do 100.000 Kč. Záleží na bance a také na skutečnosti, jestli jde o termínovaný vklad pro fyzické osoby nebo podnikatele (pro ně platí většinou vyšší částky minimálního vkladu).

Termínované vklady jsou zajímavou službou jak pro klienty, kteří ukládají vyšší částku peněz, tak i pro banky, kterým zajišťují zdroj pro financování aktivních bankovních obchodů. Pro každý vklad otvírá banka zvláštní účet a sjednává s klientem výši vkladu, dobu splatnosti a úrokovou sazbu. Sankční poplatek za předčasné vypovězení termínovaného vkladu se obvykle určuje procentem z vypovězené částky. Některé termínované vklady mohou být sjednány jako revolvingové. [1,8]

2.2.6. Dluhopisy

Nákup bankovních dluhopisů je pro investory poměrně dobře zajištěná investice, protože výnosy z těchto cenných papírů jsou vypláceny v předem dohodnuté výši, a to bez ohledu na momentální hospodářský výsledek banky. Banky je emitují za účelem získání dlouhodobějších peněžních prostředků a rozšiřují tak nabídku produktů kapitálového trhu. Dluhopisy mohou být úročeny pevnou nebo proměnlivou úrokovou sazbou. Při fixním úročení musí klient počítat s rizikem změny tržních úrokových sazeb a následné změny výhodnosti investice. K přednostem bankovních dluhopisů patří jejich obchodovatelnost na kapitálových trzích. [3]

2.2.7. Stavební spoření

Zvláštním druhem úsporných vkladů je stavební spoření. V České republice vzniklo za účelem podpory řešení bytové situace občanů. Jedná se o komplexní finanční produkt poskytovaný stavebními spořitelny. V jeho rámci může klient spořit, může požádat o úvěr ze stavebního spoření nebo o překlenovací úvěr a může také využívat státem poskytované podpory stavebního spoření⁵.

---

⁵ zákon č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů

Klient se stavební spořitelnou uzavře smlouvu o stavebním spoření, která obsahuje sjednané podmínky spoření a cílovou částku⁶. V období spoření vkládá klient pravidelně (např. měsíčně, pololetně) nebo nepravidelně (na účet lze uložit kdykoliv jakoukoliv částku) smlouvenou částku. Tyto vklady jsou průběžně úročeny úrokovou sazbou z vkladů a jednou za rok je k nim připsána státní podpora⁷. Úrokové výnosy ze stavebního spoření jsou osvobozeny od daně, navíc jsou vklady pojištěny⁸. Po splnění podmínek daných ve smlouvě o stavebním spoření může klient získat výhodně úročený účelový úvěr na financování bytových potřeb. [5]

2.2.8. Životní pojištění

Životní pojištění se uzavírá na život konkrétní osoby a splatnost nabývá po úmrtí této osoby. Lze sjednat pojištění na vlastní život, kdy je pojistník a pojištěný jedna a táž osoba, nebo pojištění na život jiné, jmenovitě uvedené osoby. Obecně lidé uzavírají pojistné smlouvy buď proto, aby chránili své rodinné příslušníky pro případ svého předčasného úmrtí, nebo jako investici, aby byli zaopatrzeni pro případ nenadálé finanční potřeby v budoucnu.

Pojistky pro případ smrti nebo dožití mohou být neziskové – pouze na zaručený výnos, nebo ziskové – se složkou, která se váže na činnost zvolené životní pojišťovny a umožňuje pojištěnému podílet se na ziscích této pojišťovny. Každý rok vyhodnocují životní pojišťovny svá aktiva a pasiva a z veškerých zisků přiznávají bonus pojistníkům ve formě navýšení pojistné částky.

Životní pojištění vázané na investiční fondy bylo zavedeno jako varianta, která nabízí investorům pojištění, které by se přímo vázalo na výnos z investic. Hodnota pojištění se formálně spojí s jednotkami zvláštního jednotkového fondu, který spravuje životní pojišťovna. Celé pojistné nebo jeho část se použije na nákup jednotek fondu za cenu, která je v té době platná. Budoucí hodnota pojištění se pak pohybuje spolu s hodnotou jednotek fondu. [2]

---

⁶ cílová částka představuje sumu peněz, kterou chce klient obdržet na konci spoření. Z této částky se vypočítávají měsíční úložky

⁷ zákon č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů

⁸ § 41 zák. č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů

2.2.9. Penzijní připojištění

Další státem podporovanou formou spoření je penzijní připojištění, jehož cílem je zajistit účastníkovi pravidelný doplňkový příjem po dosažení důchodového věku. Účastníkem může být osoba starší 18 let s trvalým pobytem na území ČR. Výši příspěvku může účastník po dohodě s daným fondem měnit, je možné požádat i o odklad nebo přerušení placení příspěvku, pokud se klient ocitne v nepříznivé finanční situaci. Penzijní fondy nabízejí několik druhů penzí, které začnou účastníkovi vyplácet při splnění daných podmínek. Místo penze lze naspořené prostředky získat najednou ve formě jednorázového vyrovnání. Pokud se účastník rozhodne penzijní připojištění ukončit před vznikem práva na penzi, získává tzv. odbytné a zároveň ztrácí nárok na získání státní podpory⁹.

2.3. Trendy ve vývoji bankovních pasiv

V současné době lze pozorovat na finančních trzích následující trendy:

- klienti obchodních bank se začínají mnohem více zajímat o zhodnocení svých vkladů, vybírají si produkty s vyšším úročením, citlivě reagují na změny úrokové míry;
- střídatelé preferují střednědobé a dlouhodobé termínované vklady (závislost na výši výnosů);
- banky mají aktivnější přístup při získávání nových zdrojů (vznik nových produktů, doplňkové služby);
- celosvětově je patrná vyšší úroková citlivost bankovních zdrojů a nárůst jejich ceny. [3,8]

---

⁹ Zákon č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením

2.4. Výběr depozit z hlediska klientů

Úspory znamenají pro klienta odloženou spotřebu. Klient buď vytváří peněžní rezervy bez bližšího určení anebo soustřeďuje větší množství finančních prostředků za účelem rozsáhlejších investic (bydlení, vybavení podniku, atd.). Podle toho si volí způsob uložení dočasně volných peněžních prostředků a vybírá nejvhodnější depozitní produkt.

K hlavním kritériím výběru depozitního produktu patří:

- spolehlivost – „dobrá pověst“ banky;
- výše zhodnocení vložených prostředků – klient by se neměl soustředit pouze na výši úrokové sazby, ale také na ochranu uložených peněz před inflací (čistě reálné zhodnocení prostředků);
- dostupnost uložených prostředků v případě potřeby;
- administrativní jednoduchost založení vkladového účtu;
- likvidita.

V současné době se depozitní klientela soustřeďuje více na střednědobé a dlouhodobé, tím pádem i výnosnější, uložení dočasně volných peněžních prostředků. Zároveň se stává citlivější na změny úrokových sazeb a bezprostředně na ně reaguje. [5,8]

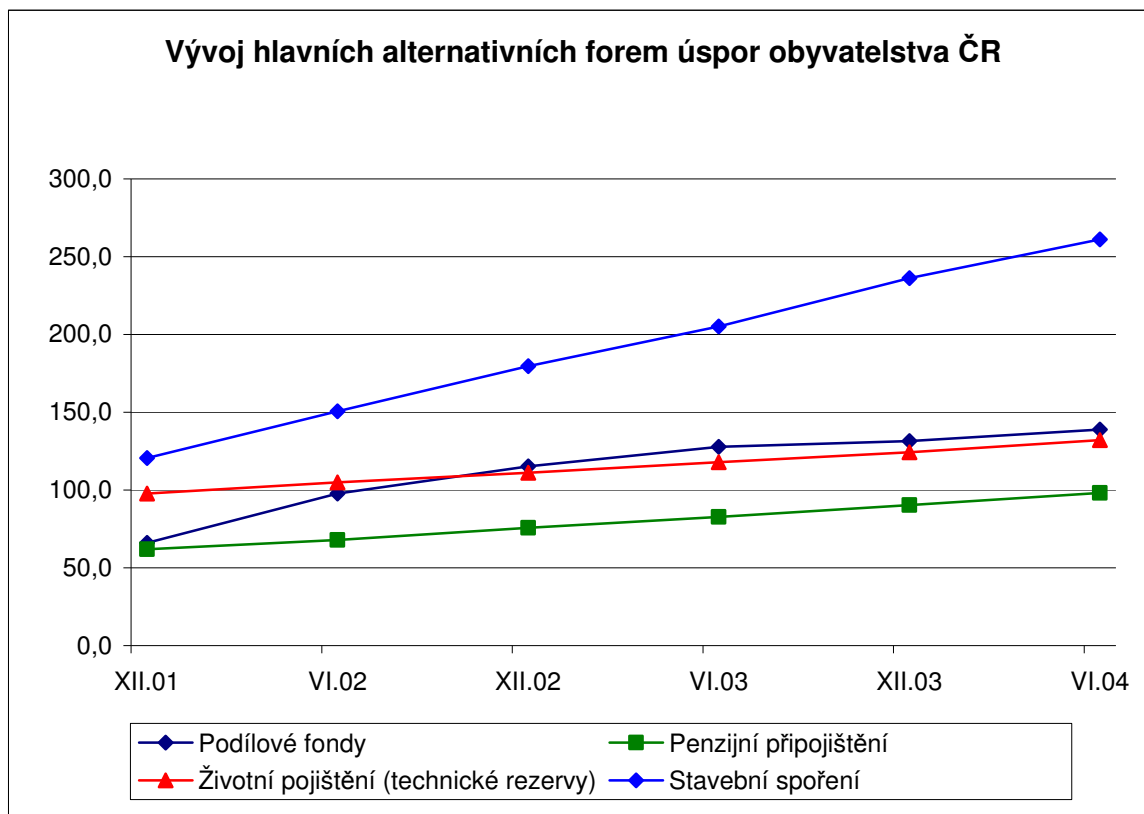
2.5. Struktura úspor v České republice

Chování českých domácností, pokud jde o investování volných finančních zdrojů, je v posledních letech charakterizováno změnami trendů. Je to dáno nástupem alternativních forem spoření¹⁰ a investování proti dlouhou dobu převažujícímu tradičnímu ukládání peněz na vkladních knížkách a termínovaných vkladech. Tento trend je znázorněn v následujícím grafu č.2.1: [10]

---

¹⁰ k alternativním formám spoření patří například penzijní připojištění, životní pojištění a stavební spoření.

Graf č. 2.1.: Vývoj hlavních alternativních forem úspor obyvatelstva České republiky (v mld. Kč, prosinec 2001 – červen 2004, stav koncem období).

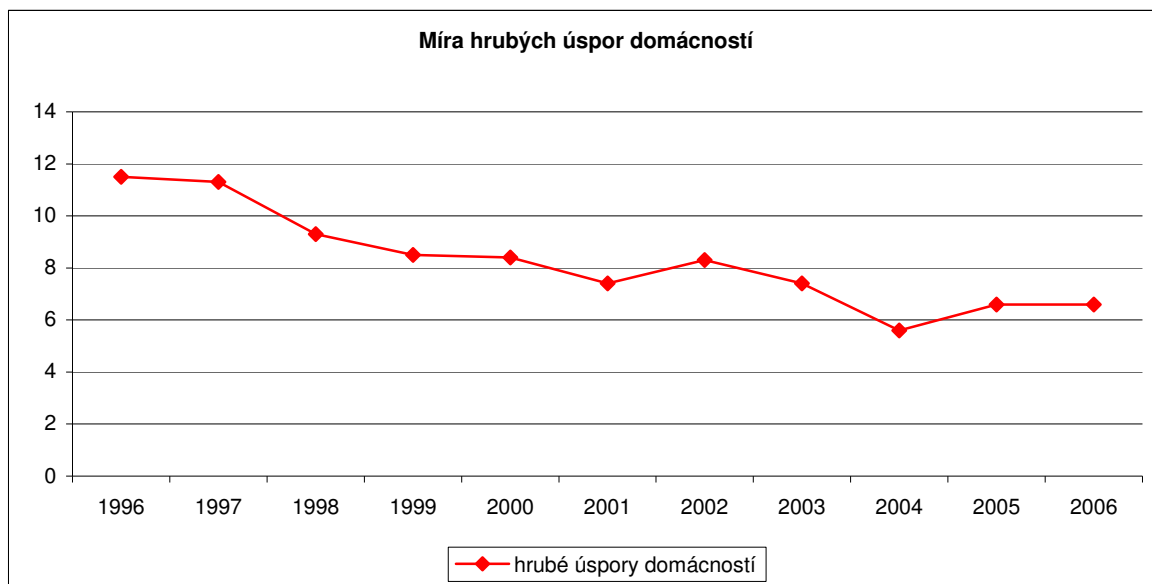

Zdroj: vlastní zpracování dat ČSÚ

Podle průzkumů agentury pro výzkum trhu Factum Invenio patří již mnoho let k nejčastěji využívaným způsobům ukládání peněz běžný účet, spoření „do slamníku“, stavební spoření, životní pojištění, penzijní připojištění a vkladní knížka. Podle průzkumu, provedenému v roce 2006, má na běžném účtu uložené své volné peněžní prostředky téměř 7 z 10 obyvatel ČR. Z dalších průzkumů agentury Factum Invenio vyplývá, že v posleních letech stoupá počet lidí, kteří spoří tzv. do slamníku. Podle velmi hrubého odhadu ČSÚ činí objem takto uložených peněz asi 40 mld. Kč. V popředí zájmu české populace dále zůstávají nerizikové produkty se státní podporou, tedy stavební spoření, životní pojištění a penzijní připojištění. [11]

Následující graf č. 2.2. znázorňuje vývoj míry hrubých úspor domácností, která se řadí mezi hlavní makroekonomické ukazatele.

Graf č. 2.2.: Míra hrubých úspor domácností v ČR (v %)

Zdroj: vlastní zpracování dat ČSÚ

Ministerstvo financí ČR ve své zprávě o vývoji finančního trhu v 1. polovině roku 2007 uvádí, že vývoj bankovních vkladů, ale i úvěrů, zachovává trendy započaté v předchozích obdobích. Ty vyplývají z rychle rostoucí ekonomiky tažené zejména domácí poptávkou. Nejvyšší absolutní nárůst objemu vkladů zaznamenal sektor domácností, jak je patrné z tabulky č. 2.1.: [13]

Tabulka č. 2.1.: Rozdělení korunových vkladů u bank podle sektorového hlediska (v mld. Kč, údaje zveřejněné k 30.9.2007)

Vklady u bank (v mld. Kč)				
Sektor	k 30. 6. 2006	k 30. 6. 2007	změna absolutní	změna %
Nefinanční podniky	366,40	399,40	33,00	8,27
Domácnosti	1 067,20	1 192,10	124,90	10,47
Vládní instituce	301,40	333,20	31,90	9,56
Finanční instituce	79,30	91,60	12,20	13,37
Ostatní	58,70	66,30	7,70	11,55
Celkem	1 873,00	2 082,60	209,70	10,70

Zdroj: MF – Zpráva o vývoji finančního trhu v 1. pololetí roku 2007

3. Analýza nabídky vybraných produktů na finančních trzích v České republice

Již v úvodu jsem se zmínila, že se ve své práci zaměřím na finanční produkty určené pro děti. Asi jako většina rodičů se domnívám, že děti by se měly naučit mít určitou finanční odpovědnost. Z průzkumu agentury Synovate vyplývá, že více než 20 % rodičů začne své děti poučovat o financích v momentě, kdy je děti začnou žádat o kupování různých věcí. Další pětina rodičů rozbíhá finanční výuku mezi pátým a osmým rokem dítěte. Výzkum dále ukázal, že více než tři čtvrtiny rodičů ukazuje dětem, jak peníze šetřit, přes 70 % jim vysvětluje, jak se mají porovnávat ceny za účelem výhodné koupě. [15]

Na českém finančním trhu je poměrně mnoho produktů, které jsou zaměřeny na děti. Nejprve se musí rodič rozhodnout, zda chce dítěti pouze spořit nebo zda má mít potomek peněžní prostředky neustále k dispozici. Rodiče mohou vybírat z následujících okruhů možností:

- dětská konta a dětské vkladní knížky;
- pojištění pro děti (kapitálová a investiční);
- stavební spoření.

Dětská konta a dětské vkladní knížky

Dětské účty jsou běžné privátní účty upravené pro věkovou kategorii dětí, a to obvykle od narození do 15 let, poté na ně navazují konta studentská. K nesporným výhodám těchto kont patří výhodnější úročení a nezaplatněné služby, které většinou zahrnují:

- běžné transakce (hotovostní i bezhotovostní);
- platební kartu (od určitého věku dítěte);
- elektronické bankovníctví (k nahlížení na účet);
- výpisy z účtu.

Děti mohou prostřednictvím vlastních účtů pronikat do bankovního světa, bez něhož se později neobejdou. Mají neustále k dispozici finanční rezervu a současně jsou chráněny před ztrátou větší hotovosti. Zároveň i rodič se může chránit před vybráním celého konta tím, že nastaví určité limity výběru peněz. Starší děti s vlastním bankovním účtem mohou mít pocit finanční nezávislosti a dospělosti.

Dětské vkladní knížky mají v České republice poměrně dlouhou tradici a zatím jsou stále hojně využívány. Nevýhodou vkladních knížek je předpoklad, že se s penězi do dospělosti dítěte nebude manipulovat. Jsou tedy určeny výhradně pro spoření, po dosažení 18 let věku dítěte se vkladní knížka zruší a celý obnos je jednorázově vyplacen.

Pojištění pro děti

Mnoho dnešních rodičů si ještě pamatuje, jak jim jejich rodiče „spořili“ na pojištění do 18 let a oni potom dostali vyplacené peníze. V současnosti vstupují na trh pojišťovny s nabídkou, která umožňuje děti nejen pojistit, ale vložené peníze také investovat. Většina dětských pojištění nabízí rodičům výběr mezi spořicí a pojistně-spořicí variantou. Záleží tedy na rodiči, kolik z vložených peněz bude určeno ke spoření a kolik na rizikovou složku, tedy samotné pojištění.

Pojištění dětí v každém případě plní svou klasickou ochrannou funkci pro případy typu „co kdyby“. Jeho základním posláním je vyplatit potomkovi patřičné finanční plnění, pokud by došlo k úmrtí rodiče. Některé pojistky dále zahrnují ochranu před snížením příjmů v důsledku získání trvalé invalidity rodiče (po závažném onemocnění nebo těžkém úrazu), pojišťovna v tomto případě zprostí rodiče od placení pojistného a dítě v 18 letech dostane vyplacenou sjednanou výši pojistky.

Kapitálové životní pojištění

Kapitálové životní pojištění v sobě zahrnuje pojištění pro případ smrti a spoření. Část z placeného pojistného je tedy určena na pokrytí rizika smrti a část je připisována ve prospěch klienta (tzv. kapitálová hodnota). Tuto kapitálovou hodnotu pak pojišťovna investuje a zhodnocuje. V případě smrti je pojišťovnou vyplácena kapitálová hodnota pojištění a pojistná částka pro případ smrti. Když se klient dožije konce pojištění, bude mu vyplacena pouze kapitálová hodnota pojištění. Cílem tohoto pojištění je zajistit finančně osoby blízké v případě smrti účastníka pojištění. Kapitálové životní pojištění přináší nižší výnosy, protože slouží především k zajištění proti riziku.

Výhodou kapitálového životního pojištění je garance výplaty určité částky na konci doby pojištění. Pojišťovna vyplácí rovněž určité podíly z výnosů. Zhodnocení plynoucí ze životního pojištění je zpravidla vyšší než běžné úroky spořicíků účtů či termínovaných vkladů u bank.

Nevýhodou kapitálového životního pojištění je, že způsoby investování pojistného jsou velmi přísně regulovány právními předpisy. Pojišťovny proto investují peníze z pojistného nejvíce do

termínovaných vkladů a dluhopisů, které poskytují relativně nízké výnosy oproti výnosům ze stavebního spoření či penzijního připojištění. [4]

Investiční životní pojištění

Charakter investičního životního pojištění se od kapitálového pojištění naprosto liší. U investičního pojištění se pojistník zaváže platit pravidelné pojistné, které pojišťovna pouze zdánlivě eviduje na účtu a strhává si eventuelní rizikové pojistné - pokud je pojištění sjednáno i na smrt a ostatní náklady. Pojišťovna tak vede klientovi účet, čerpá z něj poplatky a rizikové pojistné, ale není zavázána k výplatě pevně stanovené částky na konci pojistné doby.

Výhodou investičního pojištění je především jeho výnosnost, která je vyšší než v případě pojištění kapitálového. V případě, že si pojištěný nesjedná investiční pojištění pro případ smrti, nestrhává si pojišťovna z jeho účtu "rizikové pojistné" - pojištění pak slouží pouze jako spoření, ovšem s právním statutem pojištění.

Nevýhodou investičního pojištění je, že pojišťovna negarantuje žádný minimální výnos a investiční riziko nese v plné výši pojistník. [4]

Stavební spoření

Stavební spořitelny nabízí nejmladším klientům různé výhody, ke kterým patří nižší poplatek za uzavření smlouvy, finanční prémie, různé dárky či úroková zhodnocení. Věk dítěte pro uzavření smlouvy není omezen, spořit lze libovolně dlouho, není však možné přespořit cílovou částku zvolenou při uzavírání smlouvy. K penězům, které rodič posílá na účet stavebního spoření, přibude každý rok státní podpora ve výši maximálně 3 tisíce korun při úložce 20 tisíc korun ročně¹¹.

Stavební spoření přináší i další výhody – výnosy jsou osvobozeny od zdanění a potomek si může v dospělosti zažádat o úvěr, který mu může pomoci při zařizování vlastního bydlení. Pro rodiče má další přednost v tom, že mohou platby kdykoliv přerušit, mohou posílat úložky nepravidelně či jednorázově (státní podpora se vypočítává z celkové sumy vložené za rok).

---

¹¹ od 1.1.2004 platí novela zákona č. 96/1993 Sb. o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, kterou se snížila hodnota státního příspěvku ze 4 500 na 3 000 Kč, zároveň se zvýšila podmíněná roční úložka z 18 tis. na 20 tis. a doba spoření se zvýšila z pěti na šest let

3.1. Bankovní konta pro děti

Dětské účty jsou výhodné v případě, kdy chce rodič naučit svého potomka zacházet s penězi a bankovním účtem a zároveň chce mít nad financemi dítěte kontrolu. Než se rodič rozhodne založit konkrétní konto, prostuduje si nejprve služby bank, které jsou k účtu nabízeny zdarma a jistě ho zaujmou i služby navíc, které jsou k produktu vázané. Na základě těchto hledisek jsem zprcovala nabídku produktů pro děti šesti obchodních bank na našem trhu.

Česká spořitelna – X konto

X konto je určeno pro děti od 10 do 15 let. Po dovršení 15 let věku banka automaticky mění X konto na Program Student + beze změny čísla účtu.

Služby nabízené zdarma:

- správa a vedení účtu;
- vyhotovení každého pravidelného výpisu;
- vydání a používání jedné platební karty Junior X konto;
- 2 výběry hotovosti kartou Junior X konto z bankomatů ČS v měsíci;
- zrušení účtu;
- vklad mincí, který provede dítě do 15 let.

Rodič dále může povolit potomkovi výběr hotovosti na pobočkách ČS a podávání jednorázových či trvalých příkazů k platbě. Výše vkladů a výběrů je omezena částkou 10 tisíc korun za kalendářní měsíc.

Československá obchodní banka – Dětské konto Slůně

Konto Slůně mohou rodiče založit již po narození potomka a bude mu sloužit do 15 let. Poté ho banka automaticky převede na Studentské konto Plus.

Služby nabízené zdarma:

- založení a vedení účtu;
- čtvrtletní výpisy z účtu;
- vklady na konto;
- zřízení služby ČSOB Elektronického bankovníctví (pouze k nahlížení na účet);

- vydání platební karty VISA Electron Baby (od 8 let věku dítěte);
- 4 výběry z bankomatu za měsíc.

Banka navíc nabízí dárek pro dítě při zřízení konta a možnost uzavřít úrazové pojištění pro dítě za 15 Kč měsíčně.

Komerční banka – Dětské konto Beruška

Spořicí konto Beruška je určeno dětem od narození do 15 let.

Služby nabízené zdarma:

- založení a vedení účtu;
- vklady a výběry hotovosti;
- zasílání čtvrtletních výpisů;
- debetní Styl karta Start.

Při založení účtu dostane dítě plyšovou berušku. Banka ve svých podkladech neuvádí, zda je možné tento účet převést po dosažení 15 let na studentské konto Gaudeamus 2. K tomuto produktu banka nenabízí žádné doplňkové služby.

Poštovní spořitelna – Postžiro Mini

Postžiro Mini je možné založit hned po narození dítěte. Po dovršení 15 let věku je účet bez změny čísla převeden na program Junior.

Služby nabízené zdarma:

- vedení účtu;
- zasílání měsíčních výpisů;
- vydání Max karty (mezinárodní platební karta VISA Electron) při dovršení 10 let věku;
- výběry a vklady Max kartou na poštách a centrech Poštovní spořitelny;
- 5 výběrů z bankomatů Poštovní spořitelny a ČSOB v kalendářním měsíci;
- slevová karta ISIC – SCHOLAR (od 10 let).

Založením účtu získá dítě automaticky členství v klubu Čtyřlístek, který nabízí slevy na vstupném do hradů, zámků, muzeí, divadel apod.

Raiffeisenbank – Spořicí účet Včelička

Tento spořicí účet je určený pro děti od narození do 18 let věku.

Služby nabízené zdarma:

- založení a vedení účtu;
- čtvrtletní výpisy;
- vklady hotovosti či převodem z jiného účtu;
- 2 výběry z bankomatů Raiffeisenbank a eBanky v kalendářním měsíci.

Ke spořicímu účtu Včelička může rodič sjednat úrazové pojištění dítěte za 70 Kč měsíčně nebo uzavřít pojistný program Patron.

Voksbank – Konto Rybička

Konto Rybička zahrnuje bankovní služby pro děti od narození do 15 let. Po dosažení této věkové hranice získá potomek studentské FREE konto.

Služby nabízené zdarma:

- založení a vedení konta;
- čtvrtletní výpisy;
- vklad hotovosti na účet;
- platební karta VISA Electron nebo Maestro (od 10 do 15 let).

Ke kontu je možné sjednat úrazové pojištění Premiant Plus nebo cestovní pojištění navázané na vydanou platební kartu.

3.2. Kapitálové a investiční životní pojištění pro děti

Další varianta, kterou můžeme použít jako spořicí produkt pro děti, je životní pojištění. Pro srovnání jsem si vybrala tři kapitálová a dvě investiční pojištění. Podobně jako u bankovních kont jsem zpracovala nabídkou pojišťoven na našem trhu.

Česká pojišťovna – Dětské pojištění Sluníčko

Dětské pojištění Sluníčko je určeno pro děti od narození, respektive 6 týdnů, do 15 let. Pojištění ve prospěch dítěte může uzavřít kdokoli (rodič, prarodič, jiný dospělý), spolu s dítětem se mohou pojistit až dva dospělí. V případě jejich smrti převezme pojišťovna placení pojistného, u pojistně-spořicí variant bude navíc dostávat dítě pravidelnou roční rentu až do konce pojištění (zpravidla do 18 let).

Produkt Sluníčko je tradiční kapitálové životní pojištění, které nabízí garantované zhodnocení vložených prostředků. Česká pojišťovna nabízí tři varianty pojištění Sluníčko, které se liší pojištěním dospělých osob ve prospěch dítěte. Sluníčko dále nabízí možnost pojistit dítě i dospělé proti úrazu. Pojišťovna umožňuje vkládat za určitých podmínek mimořádné pojistné.

ČSOB pojišťovna – Životní pojištění Čtyřlístek

Čtyřlístek je kapitálové životní pojištění, které umožňuje pojistit jedno dítě a až dva dospělé. Vstupní věk dítěte je od narození do 15 let, konec pojištění lze zvolit mezi 18. až 25. rokem věku dítěte. Volitelně lze zřídit úrazové připojištění dítěte nebo dospělého. Čtyřlístek umožňuje vkládat mimořádné pojistné, které je zhodnocováno vyhlášenou úrokovou mírou. V průběhu pojištění lze z mimořádného pojistného vybírat peníze, a to včetně připsaného zhodnocení.

ČSOB pojišťovna nabízí velmi široké kritérium rizik u pojištění zproštění od placení. Pojišťovna přebírá povinnost platit pojistné za pojistníka nejen v případě jeho smrti, ale i invalidity a dokonce i v případě onemocnění pojištěného dospělého vážnou chorobou.

Uniqua pojišťovna – Dětský program Motýlek

Produkt Motýlek je určen pro děti od narození do 18 let a jejich rodiče nebo prarodiče, maximální výstupní věk dítěte je 26 let. V rámci tohoto produktu nabízí Uniqua možnost výběru mezi kapitálovým nebo investičním pojištěním (dále je zpracována kapitálová varianta). V rámci pojistné smlouvy je možné pojistit zproštění od placení pro případ smrti dospělého. Současně lze připojistit dítě pro případ úrazu s volitelnou výší pojistných částek. Lze vkládat i jednorázové mimořádné pojistné, u obou variant je možné z těchto vkladů peníze i vybírat.

Uniqua nabízí čtyři investiční programy. Pojistník si může na začátku stanovit, zda bude spořit peníze klasickým způsobem, kdy s prostředky hospodaří pojišťovna při garantovaném zhodnocení, anebo zda chce sám rozhodovat o volbě investiční strategie. Tu lze během trvání pojištění kdykoliv změnit.

Allianz pojišťovna – Dětské pojištění Pastelka

Pastelka je investiční životní pojištění, které umožňuje pojistit v rámci jedné smlouvy až čtyři děti a až dva dospělé ve prospěch pojištěných dětí. Vstupní věk dítěte, resp. dětí je od narození do 12 let, spoření probíhá minimálně do 18 let a maximálně do 25 let věku dítěte. V rámci pojištění Pastelka lze sjednat zproštění od placení pojistného v případě smrti nebo plné invalidity až dvou dospělých. Na výběr je i pět různých variant připojištění dítěte.

Allianz nabízí pět investičních programů, každý nabízí jiný přístup – od konzervativního s minimálním rizikem až po dynamický s maximálním výnosem. Pojistník může zvolenou variantu kdykoliv během pojištění změnit. Není nutné volit pouze jednu variantu, pojistník může rozložit vkládané prostředky do více variant.

Aviva životní pojišťovna – Dětské životní pojištění Talisman

Dětské investiční životní pojištění Talisman se sjednává pro dvojici osob, a to obvykle pro jednoho z rodičů a dítě. Vstupní věk dítěte je od narození do 15 let, konec pojištění je možné zvolit v rozmezí 18 až 25 let věku potomka. Pojištění Talisman umožňuje sjednání zproštění od placení pojistného v případě smrti pojistníka. Součástí pojištění Talisman je úrazové pojištění vyjmenovaných trvalých následků, volitelně lze sjednat připojištění závažných onemocnění a závažných zlomenin.

Zaplacené pojistné je rozloženo do programů investování zvolených klientem v libovolné kombinaci. Aviva nabízí dvanáct různých programů investování, liší se mírou rizika a výnosnosti. Pojistník může kdykoliv během trvání pojištění svou investiční strategii změnit. Spořicí složka pojištění může být navyšována mimořádným pojistným, lze provést i mimořádné výběry.

4. Komparace vybraných možností zhodnocení úspor v podmínkách České republiky

Většina úspor domácností zůstává na bankovních účtech, jak vyplývá ze Zprávy Ministerstva financí o vývoji finančního trhu v roce 2006. Vzhledem ke zlepšující se situaci přibývají bankám stále noví klienti. Trh se základními produkty je však již nasycen a úspěch bank nyní závisí na nabídce složitějších a komplexnějších produktů.

Dále se také rozvíjí trend převodu části úspor do jiných finančních nástrojů než bankovních účtů. Souvisí to s tím, že na českém finančním trhu působí stále více nadnárodních společností. Ty ve většině případů ovládají vedle banky i penzijní fondy nebo investiční společnosti a nabízejí klientům takzvaný křížový prodej produktů všech těchto společností. [14]

Dětská konta i dětská životní pojištění spadají právě do takovýchto nových produktů. Po předchozím seznámení s nabídkou na trhu nyní provedu konkrétní porovnání vybraných kont a pojištění.

4.1. Komparace dětských kont

Produkty pro děti jsou dokladem péče bank o všechny klienty, včetně těch nejmenších. Lze na nich dobře demonstrovat šíři a komplexnost nabídky. Jejich prostřednictvím je už od dětství budován vztah k bance a spoření, takže je pak na co navázat, když potomek povyroste. Navíc speciální dětské produkty přivádí do banky i dospělí klienty, tedy rodiče či prarodiče dítěte.

Pokud rodiče chtějí naučit své potomky hospodařit s penězi, mohou jim v tom pomoci právě bankovní produkty nabízené pro klienty školou povinné. Nízkému věku klienta samozřejmě odpovídá omezený rozsah nakládání s penězi a předpokládá se i asistence rodičů.

Jaká je tedy nabídka šesti obchodních bank na našem trhu? V tabulce č. 4.1. následuje porovnání služeb spojených s dětskými konty:

Tabulka č. 4.1.: Komparace služeb šesti dětských kont na trhu v ČR

Banka	ČS	ČSOB	KB	PS	RB	Volksbank
Produkt	X konto	Slůně	Beruška	Mini	Včelka	Rybička
Věkové rozhraní	10 - 15	0 - 15	0 - 15	0 - 15	0 - 18	0 - 15
Výpisy zdarma	měsíční nebo čtvrtletní	čtvrtletní	čtvrtletní	měsíční	čtvrtletní	čtvrtletní
Elektronické bankovníctví	nenabízí	ČSOB elektronické bankovníctví (pouze pasivně)	nenabízí	Max internet-banking (pouze pasivně)	nenabízí	nenabízí
Došlá platba	5,-- Kč	6,-- Kč	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma/ 6,-- Kč ¹
Vklad hotovosti na přepážce	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma
Výběr hotovosti na přepážce	45,-- Kč	30,-- Kč	zdarma	zdarma/ 20,--Kč ²	30,-- Kč	25,-- Kč
Karta	domácí platební Junior X konto	mezinárodní platební VISA Electron Baby	domácí platební Styl karta Start	mezinárodní platební Max karta VISA Electron	domácí platební VISA Electron nebo Maestro	mezinárodní platební VISA Electron nebo Maestro
Věk pro vydání karty	10	8	10	10	15	10
Poplatky za výběr z bankomatů v ČR (Kč)	vlastní: 2 x zdarma, další 6,--, cizí: nelze	vlastní: 4 x zdarma, další 6,-- , cizí: 30,--	pouze vlastní, všechny zdarma	vlastní a ČSOB: 5x zdarma, další 5,--, cizí: 25,--	vlastní: 2 x zdarma, další 19,--, cizí: 19,--	vlastní: 2,50, ČSOB: 5,--, cizí: 25,--

Zdroj: vlastní zpracování ceníků bank

¹ v rámci banky/z cizí banky

² výběr Max kartou/výběr výplatním šekem

Dětská konta jsou ve většině případů určena pro věkovou kategorii od narození do 15 let. Vyjímkou je X konto České spořitelny, které lze dítěti založit až od deseti let, a dále pak konto Včelka Raiffeisenbanky, které slouží potomkovi až do 18 let. Všechny banky nabízí svým klientům zaslání výpisů zdarma. Zajímavá je nabídka Poštovní spořitelny, která k účtu Mini zaslá výpis jak rodičům, tak i samotnému dítěti.

Velmi nemile mne překvapila omezená nabídka elektronického bankovníctví u dětských kont. Vždyť dochází k neustálému vývoji technologií a počítače jsou dnes běžnou součástí dětského života. Myslím si, že v tomto směru je nabídka bank poněkud zkosnatělá. Pasivní nahlížení na stav

účtu by měly umožňovat všechny banky, ne jenom sesterské ČSOB a Poštovní spořitelna. Pro školáka je to nejsnadnější způsob, jak se dozvědět o stavu konta i o jednotlivých trasakcích. Navíc se takovou informací dozví téměř okamžitě (pomalejší je zpracování výběrů z bankomatů), zasílaný čtvrtletní výpis svým způsobem podává zastaralé informace.

Vklady hotovosti banky malým klientům nezpłatňují. Tato služba je pro dítě zajímavá pouze v případě, kdy jednou za čas obdrží větší hotovost, nejčastěji od prarodičů. Rodiče budou jistě konta svých potomků doplňovat převody ze svých vlastních účtů. Takovýto přírůstek na účtu dítěti zplatní Česká spořitelna a ČSOB, Volksbank pak v případě, že peníze přijdou z jiné banky. Zplatnění přichozích plateb u dětských kont je opravdu velmi podivné; jak vysvětlit dítěti, že přišlo o korunky hned, jak je dostalo?

Výběry hotovosti na přepážce zplatňují téměř všechny banky, zdarma je nabízí pouze Komerční banka, Poštovní spořitelna je má zdarma v případě výběru Max kartou. Je tedy nutné podívat se na nabídku platebních karet u jednotlivých kont.

Pokud chceme učit potomka zacházet s penězi opravdu od raného věku, pak je nejvhodnější nabídka ČSOB. Ta vydává ke kontu Slůně mezinárodní platební kartu VISA Electron Baby dětem již od 8 let, která je určena pouze pro výběry hotovosti. Ve vlastních bankomatech nabízí čtyři výběry zdarma, další jsou zplatněny.

Velice zajímavá je nabídka Poštovní spořitelny. Od deseti let věku dítěte vydává ke kontu Mini mezinárodní platební Max kartu VISA Electron. Ta jako jediná z nabízených umožňuje dítěti nejen vybírat hotovost, ale i platit v obchodech. Nespornou výhodou Max karty je i možnost výběru hotovosti na přepážkách všech pošt, tento výběr banka nezpłatňuje.

Ostatní banky nabízí karty určené pouze pro výběr hotovosti z bankomatů. U dětských kont je samozřejmostí, že rodič může omezit výši jednoho výběru i celkový objem měsíčních výběrů. Dítě se tak naučí, že může disponovat pouze určitou sumou peněz, a rodič má jistotu, že potomek neutratí všechny peníze najednou.

Pomocí dětského konta by se měl potomek naučit, že je potřeba sledovat výnosnost jednotlivých nabídek. Proto je v následující tabulce č. 4.2. zpracováno úročení porovnávaných dětských kont.

Tabulka č. 4.2.: Komparace úrokových sazeb vybraných dětských kont

Banka Produkt	Uložená částka v Kč	Úročení v % p.a.
ČS X konto	do 9 999,99	2,00
	10 000 - 19 999,99	1,80
	nad 20 000	0,10
ČSOB Slůně	do 24 999	2,00
	nad 25 000	1,00
KB Beruška	do 20 000,00	2,20
	nad 20 000,01	0,10
PS Mini	do 35 000	2,00
	nad 35 000	1,10
RB Včelka	0 - 3 600	0,90
	3 601 - 7 200	1,10
	7 201 - 150 000	1,70
	150 001 a více	0,50
Volksbank Rybička	do 19 999	2,50
	20 000 - 39 999	2,00
	od 40 000	1,00

Zdroj: vlastní zpracování ceníků bank

Nejvýhodnější úrokové sazby nabízí produkty Volksbank a Komerční banky, které se prezentují jako spořicí účty pro děti. Pokud tedy počítáme s tím, že bude potomek více spořit než utrácet, pak je nejlepší svěřit úspory kontu Rybička od Volksbank. Do 19 999 korun nabízí nejvyšší úrokovou sazbu na trhu – 2,50 % p.a., pokud úspory budou v rozmezí 20 tis. až 39 999 korun, pak jsou stále úročeny velmi dobrou sazbou 2,00 % p.a. Druhým nejvýhodnějším spořicím účtem je konto Beruška Komerční banky, které nabízí úrokovou sazbu 2,20 % p.a. při úložce do 20 tisíc korun.

Velmi dobře jsou úročena i dětská konta ČSOB a Poštovní spořitelny. Tyto banky umožňují jednak výhodné transakce s penězi a zároveň nabízí úrokovou sazbu 2,00 % p.a. Obě konta mají poměrně vysokou hranici uložené částky, pro kterou tato úroková sazba platí. Z tohoto důvodu bych se při zakládání dětského konta rozhodovala právě mezi produkty těchto dvou bank.

4.2. Komparace dětských životních pojištění

Rodiče, kteří chtějí své potomky finančně zabezpečit, se nemusí obracet pouze na obchodní banky. Chtějí-li svým dětem spořit, mohou využít také pojišťovny. Jejich nabídka produktů pro děti je velmi pestrá, pro srovnání jsem vybrala pět spořicíh produktů s pojištěním.

Tabulka č. 4.3.: Základní parametry nabízených životních pojištění pro děti

Pojišťovna	Česká pojišťovna	ČSOB pojišťovna	Uniqa	Allianz	Aviva
Produkt	Sluníčko	Čtyřlístek	Motýlek	Pastelka	Talisman
Typ produktu	Kapitálové životní pojištění	Kapitálové životní pojištění	Kapitálové životní pojištění	Investiční životní pojištění	Investiční životní pojištění
Počet pojištěných dětí	1	1	1	1 až 4	1
Počet pojištěných rodičů	1 nebo 2	1 nebo 2	1	0, 1 nebo 2	0 nebo 1
Vstupní věk dítěte	0 až 15 let	0 až 15 let	0 až 18 let	0 až 12 let	0 až 15 let
Výstupní věk dítěte	18 let	18 až 25 let	18 až 26 let	18 až 25 let	18 až 25 let
Minimální pojistné	300 Kč	300 Kč	300 Kč	500 Kč	400 Kč
Mimořádné pojistné	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
Částečné výběry	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano

Zdroj: vlastní zpracování

Z porovnání v tabulce č. 4.3. vyplývá, že v základních parametrech pojištění se od sebe jednotlivé produkty příliš neliší. Výraznou výjimku tvoří pouze počet pojištěných dětí u Allianz pojišťovny, která umožňuje v rámci jedné smlouvy pojistit až čtyři děti. S přibývajícimi ratolestmi tak rodiče nemusí uzavírat nové smlouvy, pouze aktualizují tu stávající.

Přesto, že chceme svému dítěti spořit, měli bychom zvážit při výběru produktu rozsah pojištění dítěte. Jak vyplývá z následující tabulky č. 4.4., zde jsou již patrné rozdíly.

Tabulka č. 4.4.: Pojištění dítěte v rámci pojistné smlouvy

Pojišťovna	Česká pojišťovna	ČSOB pojišťovna	Uniqa	Allianz	Aviva
Produkt	Sluníčko	Čtyřlístek	Motýlek	Pastelka	Talisman
Úraz - trvalé následky od 0,1 %	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne
Úraz - denní odškodné za dobu léčení	Ano	Ano	Ano	Ano	Ne
Úraz - pouze závažné trvalé následky	Ne	Ne	Ne	Ano	Ano
Úraz - bolesné	Ne	Ne	Ne	Ano	Ano
Hospitalizace z důvodu nemoci	Ne	Ne	Ne	Ano	Ne
Hospitalizace z důvodu úrazu	Ne	Ne	Ne	Ano	Ne
Závažné nemoci	Ne	Ne	Ne	Ano	Ano
Celoroční cestovní pojištění	Ne	Ne	Ne	Ano	Ne

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky č. 4.4. je patrné, že nejširší rozsah pojistné ochrany má Allianz pojišťovna a její produkt Pastelka. Rodiče mohou vybírat z pěti připojištění a dvou variant: komplexní varianta (se zkoumáním zdravotního stavu) a levnější varianta (zdravotní stav se nezkoumá).

Překvapila mne velmi úzká nabídka připojištění u produktu Sluníčko od České pojišťovny. Ve své poměrně masivní reklamní kampani rodiče přesvědčuje, že bez Sluníčka nemůže potomek snad ani existovat. V porovnání s nabídkou Allianz pojišťovny však značně zaostává.

Pro úplnost přehledu jednotlivých nabídek je potřeba ještě přidat nabídku připojištění dospělého – poplatníka. Pro rodiče je tato informace také velmi důležitá, protože každý z nás se může, vlastní i nevlastní vinou, dostat do platební neschopnosti.

Tabulka č. 4.5.: Pojištění dospělých ve prospěch dětí v rámci smlouvy

Pojišťovna	Česká pojišťovna	ČSOB pojišťovna	Uniq	Allianz	Aviva
Produkt	Sluníčko	Čtyřlístek	Motýlek	Pastelka	Talisman
Zproštění od placení - smrt	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
Zproštění od placení - invalidita	Ano	Ano	Ne	Ano	Ne
Zproštění od placení - závažné nemoci	Ne	Ano	Ne	Ne	Ne
Zproštění od placení - smrt úrazem	Ne	Ne	Ne	Ano	Ne
Zproštění od placení - invalidita úrazem	Ne	Ne	Ne	Ano	Ne
Pojistná částka - smrt	Ano	Ano	Ne	Ano	Ne
Pojistná částka - invalidita	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Pojistná částka - závažné nemoci	Ne	Ano	Ne	Ne	Ne
Pojistná částka - úrazové pojištění	Ano	Ano	Ne	Ne	Ne
Stipendium - smrt	Ano	Ne	Ne	Ne	Ne

Zdroj: vlastní zpracování

Nejširší krytí rizik u pojištění zproštění od placení nabízí ČSOB pojišťovna. Ta přebírá povinnost platit pojistné za pojistníka nejen v případě smrti, ale i invalidity a dokonce i v případě onemocnění dospělého závažným onemocněním. Zajímavá je nabídka Sluníčka od České pojišťovny, která v případě smrti dospělého zajistí výplatu stipendia dítěti.

U kapitálového pojištění máme po určité době garantovanou minimální výši naspořené částky, investiční pojištění nabízí větší flexibilitu a možnost volby, kam budou naše investice směřovat.

U kapitálového životního pojištění je důležité si uvědomit, že výše pojistné částky také zohledňuje pojistnou ochranu, která je součástí hlavního pojištění. Pojistné částky se liší nejen kvůli jinému rozsahu krytí rizik a pojistného plnění, ale také různým nákladovým maržím pojišťoven. V případě, kdy se dítě dožije předem pevně stanoveného věku (nejčastěji 18 let), vyplatí mu pojišťovna sjednanou garantovanou pojistnou částku pro případ dožití.

V případě investičního životního pojištění vede pojišťovna každému klientovi individuální účet tvořený investičními podílovými jednotkami. Hodnota pojistného plnění je vázána na hodnotu individuálního podílového účtu k datu pojistné události. Investiční riziko nese rodič, respektive dítě, nikoliv pojišťovna, jako u kapitálového životního pojištění. Záleží pouze na tom, jak se povede rodičem zvolenému investičnímu portfoliu.

4.2.1. Porovnání dětských kapitálových životních pojištění

Pro modelový příklad jsem zvolila pojištění od narození dítěte, to znamená, že doba spoření bude 18 let. Měsíční pojistné (investice) bude 1000 korun.

Česká pojišťovna – Sluníčko

Pojištění Sluníčko nabízí tři varianty, lišící se pojištěním dospělých osob. Varianta 1PM je přímo označována jako varianta spořicí. Minimální pojistná částka je 30 000 Kč, pojistnou částku je možné volit jako násobek 10 000 Kč. Pojišťovna nabízí možnost vložit (i opakovaně) mimořádné pojistné. Tyto prostředky eviduje pojišťovna odděleně a chová se k nim jako ke spořicímu účtu. Minimální výše mimořádného vkladu je 1 000 Kč. Částečné odkupy z kapitálové hodnoty mimořádného pojistného nelze provádět.

Tabulka č. 4.6.: Pojistné částky Sluníčka pro modelový příklad

Varianta	Parametry	Doba trvání	Měsíční pojistné	Pojistná částka
1PM	muž, 30 let	18 let	1 000 Kč	214 915 Kč
2PM	muž, 30 let	18 let	1 000 Kč	187 056 Kč
3PM	muž i žena 30 let	18 let	1 000 Kč	174 155 Kč

Zdroj: vlastní výpočet

Modelový příklad vychází z přepočtu pojistného na 1 000 Kč měsíčně. Celkem zaplacené pojistné je u všech tří variant 216 000 Kč. V příkladu je započítána poskytovaná sleva za výši pojistné částky (1 %).

ČSOB pojišťovna – Čtyřlístek

ČSOB pojišťovna umožňuje na svých internetových stránkách provádět on-line výpočty ceny pojistného pro libovolně zadané parametry. Pojistnou částku je možné volit jako násobek 10 000 Kč. Čtyřlístek umožňuje vkládat (i opakovaně) mimořádné pojistné. To je zhodnocováno vyhlášenou úrokovou mírou. V průběhu pojištění lze z mimořádného pojistného vybírat, včetně připsaného zhodnocení. Hodnoty v následující tabulce č. 4.7. vychází opět z přepočtu na měsíční pojistné 1 000 Kč, celkem zaplacené pojistné je ve všech případech 216 000 Kč.

Tabulka č. 4.7.: Pojistné částky Čtyřlístku pro modelový příklad

Parametry	Doba trvání	Měsíční pojistné	Pojistná částka
muž, 30 let	18 let	1 000 Kč	208 333 Kč
žena, 30 let	18 let	1 000 Kč	208 333 Kč
muž i žena 30 let	18 let	1 000 Kč	200 000 Kč

Zdroj: vlastní výpočet

Uniqa pojišťovna – Motýlek

Pro kapitálovou variantu Motýlku je pojistná částka určena podle sazebníku. Měsíčnímu pojistnému 1 000 Kč a době trvání 18 let odpovídá pojistná částka pro dožití 213 480 Kč (celkem zaplacen 216 000 Kč, z toho zproštěno od placení 5 832 Kč). Motýlek dále umožňuje vkládat mimořádné pojistné, které je zhodnocováno vyhlášenou úrokovou mírou. Z účtu mimořádného pojistného lze peníze i vybírat.

4.2.2. Porovnání dětských investičních životních pojištění

Allianz pojišťovna – Pastelka

Allianz pojišťovna hradí počáteční náklady systémem tzv. počátečních jednotek (PJ). Ty jsou nakupovány po dobu dvou let, maximálně však z pojistného 2 000 Kč měsíčně. Pokud klient platí vyšší pojistné, je částka přesahující 2 000 Kč alokována do akumulčních jednotek a není zatížena počátečním poplatkem. Každý měsíc připsuje pojišťovna bonus ve výši 20 Kč, a dále je připsán

bonus 0,3 % z každého zaplaceného pojistného. Bonus je vyplacen na konci pojištění, v případě předčasného zrušení smlouvy o něj pojistník přichází.

Tabulka č. 4.8.: Sazebník poplatků Pastelky pro modelový příklad

Poplatek / bonus	Sazba poplatku / bonusu	Modelový příklad: 18 let, 1 000 Kč měsíčně
Poplatek z PJ	3,50%	10 575 Kč
Vstupní poplatek pojistného	5 % z pojistného	10 800 Kč
Měsíční poplatek (1 dítě)	60 Kč	12 960 Kč
Poplatek za správu fondů	1,5 % na všechny fondy	v ceně jednotky
Celkem poplatky		34 335 Kč
Měsíční bonus	20 Kč	4 320 Kč
Bonus z pojistného	0,3 % z pojistného	648 Kč
Celkem bonus		4 968 Kč
Poplatky celkem snižené o bonus		29 367 Kč

Zdroj: vlastní výpočet

Aviva pojišťovna – Talisman

Aviva pojišťovna používá u svých pojištění průhlednější systém úhrady počátečních nákladů, než jsou tzv. počáteční jednotky. V prvních letech pojištění investuje pouze část celkového pojistného (tzv. alokační procento), zbylá část se tak stává poplatkem. V sazebníku je použit poplatek za inkaso pojistného, díky němu je platba v roční, resp. pololetní frekvenci zvýhodněna proti měsíční platbě. Platíme-li vyšší pojistné částky, jsou tyto zvýhodněny vyšší alokací od 3. roku.

Tabulka č. 4.9.: Sazebník poplatků Talismanu pro modelový příklad

Poplatek	Sazba poplatku	Modelový příklad: 18 let, 1 000 Kč měsíčně
Alokační procento 1. rok	30 %, tj. poplatek 70 %	8 400 Kč
Alokační procento 2. rok	90 %, tj. poplatek 10 %	1 200 Kč
Alokační procento 3. rok	100%	0 Kč
Měsíční poplatek	40 Kč	8 640 Kč
Inkasní poplatek	10 Kč	2 160 Kč
Vstupní poplatek pojistného	5,00%	10 320 Kč
Poplatek za správu fondů	1,0 % až 1,65 % dle fondu	v ceně jednotky
Celkem poplatky		30 720 Kč

Zdroj: vlastní výpočet

4.3. Shrnutí

Sluníčko, narozdíl od některých kapitálových pojištění na našem trhu, nezapomíná na pojistnou ochranu rodičů ve prospěch dětí. Umožňuje zároveň spořit i zabezpečit dítě pro případ smrti nebo invalidity. A to nejen zproštěním od placení, ale i výplatou stipendia nebo zdvojnásobením pojistného plnění v okamžiku dožití. Mezi nevýhody lze zařadit neprůhlednost rozkladu pojistného na jednotlivé složky, zejména vazbu pojistných částek pro případ smrti (např. výše stipendia) na pojistnou částku pro dožití.

Čtyřlístek se řadí mezi kvalitní kapitálová pojištění pro děti na našem trhu. Hlavním důvodem je možnost pojistit tři rizika v rámci zproštění od placení. Jedinečné je na českém trhu zproštění od placení pro případ závažných onemocnění. Nevýhodou je neprůhlednost, jak pojišťovna rozkládá pojistné hlavního krytí na spořicí, nákladovou a rizikovou část. U pojištění dětí schází denní dávka v případě hospitalizace nebo pojištění závažných onemocnění.

Motýlek od Uniqa pojišťovny je v porovnání s předešlými velmi nevýrazný. Výše pojistné částky pro případ dožití se u modelového příkladu sice přibližuje hodnotě spořicí varianty PM1 od Sluníčka, možnosti různých připojištění dítěte i dospělého jsou však téměř nulové.

Pastelka umožňuje v rámci jedné smlouvy spořit až čtyřem dětem zároveň. Nabízí nejširší rozsah pojistné ochrany dětí, úrazové pojištění lze sjednat v komplexní nebo levnější variantě. Jako první na českém trhu přináší omezení pro alokaci počátečních jednotek. Díky tomu se omezuje výše počátečního poplatku a zvyšuje se výhodnost investování vyššího pravidelného pojistného. Pastelka naopak neumožňuje sjednat zproštění od placení v případě závažného onemocnění rodiče a sjednání pravidelně vypláceného stipendia v případě smrti dospělého.

Talisman je jedno z nejstarších dětských investičních pojištění na našem trhu. Výhodou je průhledný sazebník poplatků a široká nabídka fondů. Významným plusem je automatické navyšování zproštěného pojistného o 5 % na každé výročí. Nevýhodou úrazového pojištění je krytí pouze vyjmenovaných trvalých následků, nelze sjednat komplexní krytí zahrnující všechny trvalé následky. Nelze zvolit výši pojistné částky, ta je dána pevně. Podobné je to i u pojištění závažných nemocí.

5. Závěr

Předložená bakalářská práce se zabývá analýzou možností zhodnocení úspor v podmínkách České republiky. Pokud je domácnost schopna uspořít určitou sumu peněz, měla by tyto prostředky efektivně zhodnotit.

Finanční trh České republiky nabízí mnoho různých způsobů investování volných peněžních prostředků. Výběr vhodné investice závisí na mnoha faktorech. Je třeba brát do úvahy účel spoření, požadovanou výnosnost, dobu spoření, míru rizika, kterou je investor ochoten podstoupit, míru likvidity. Výhodnost produktů může ovlivnit i státní podpora nebo daňové zvýhodnění. V neposlední řadě je třeba posoudit zabezpečení investice (např. pojištění vkladů ze zákona).

V České republice patří k nejvyužívanějším způsobům ukládání peněz běžný účet, stavební spoření, termínované vklady, životní pojištění, penzijní připojištění, vkladní knížky a spoření doma (tzv. do slamníku). V poslední době se začíná více využívat investování do podílových fondů. [12]

Z těchto nejčastěji využívaných způsobů ukládání úspor jsem se zaměřila na běžné účty a životní pojištění, konkrétně na produkty pro děti. V případě bankovních kont dáva rodič své úspory k dispozici dítěti, které s nimi může disponovat, i když omezeně. U životního pojištění jsou úspory investovány dlouhodobě a v průběhu spoření s nimi nelze nakládat (pokud nedojde k vypovězení smlouvy, což je často velmi nevýhodné).

Dětská konta jsou výhodná v případě, kdy chce rodič naučit svého potomka zacházet s penězi a bankovním účtem a zároveň chce mít nad financemi dítěte kontrolu. Pro srovnání jsem zpracovala nabídku šesti dětských kont. Nejvíce mne oslovilo Postžiro Mini od Poštovní spořitelny a konto Slůně od ČSOB. Vzhledem k tomu, že se jedná o sesterské banky, jsou jejich produkty podobné. Obě konta jako jediná nabízejí možnost pasivně využívat elektronické bankovníctví, umožňují výhodné transakce s penězi a jsou úročena velmi dobrou úrokovou sazbou 2 % p.a. (do určitého limitu, který je oproti ostatním nabídkám poměrně vysoký). Chce-li rodič využít dětského účtu více ke spoření než běžné manipulaci s penězi, pak bych doporučila zvážit nabídky spořicíh účtů Rybička od Volksbank a Beruška od Komerční banky.

Nabídka dětských životních pojištění na našem finančním trhu je velmi pestrá. Pro srovnání jsem si vybrala tři kapitálová a dvě investiční životní pojištění. U kapitálového pojištění máme po určité době garantovanou minimální výši naspořené částky, investiční pojištění zase nabízí větší flexibilitu a možnost volby, kam budou naše investice směřovat. V základních parametrech se mnou srovnávaná pojištění příliš neliší, rozdíly nastávají až u možností připojištění dítěte a dospělého.

Z kapitálových dětských životních pojištění bych si vybrala Čtyřlístek od ČSOB. U modelových příkladů sice nabízí nejnížší pojistné částky pro případ dožití, na druhou stranu však nabízí nejširší možnosti připojištění. U investičních dětských životních pojištění bych se přiklonila k nabídce Allianz pojišťovny. Pastelka oproti konkurenčnímu Talismanu pojišťovny Aviva nabízí mnohem širší možnosti připojištění. Poplatková politika u těchto dvou pojišťoven je zcela odlišná, přesto se v modelovém příkladě výše zaplacených poplatků příliš neliší. U investičního pojištění tedy nejvíce záleží na investiční strategii rodiče – pojistníka.

Při rozhodování o nejvhodnější investici je tedy nutné zvážit účel spoření, výši měsíční úložky a celkovou dobu spoření. Pro každou domácnost bude vhodný jiný způsob spoření, který bude odpovídat potřebám jejích členů.

Seznam použité literatury

- [1] BARTOŠEK, K., FELSBERGOVÁ, D. a JAROŠ, P. *Bankovníctví v České Republice*. 3.přepr. vyd. Praha: Bankovní institut, 1998
- [2] BLAND, D. *Pojištění: principy a praxe*, 1. vyd. Praha: Česká asociace pojišťoven, 1997
- [3] DVOŘÁK, P. *Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty*. 1.vyd. Praha: Linde, 1999. ISBN 80-7201-141-3
- [4] Kolektiv autorů. *Životní pojištění*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2002. ISBN 80-247-0146-4
- [5] LANDOROVÁ, A., JÁČOVÁ, H. a NESLÁDKOVÁ, M. *Obchodní bankovníctví*. 1. vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2002. ISBN 80-7083-607-5
- [6] REVENDA, Z., aj. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 4.vyd. Praha: Management Press, 2005. ISBN 80-7261-132-1
- [7] SEKERKA, B. *Banky a bankovní produkty*. 1. vyd. Praha: Profess, 1997. ISBN 80-85431-96-3
- [8] ŠENKÝŘOVÁ, B. a kol. *Bankovníctví: Učebnice. Díl I*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 1997. ISBN 80-7169-464-9
- [9] TEPPER, T. a KÁPL, M. *Peníze a vy*. 2. přepr.dop.vyd. Praha: Prospektum, 1994. ISBN 80-85431-96-3
- [10] *České domácnosti výrazně mění strukturu svých úspor* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2006. [cit. 29. 11. 2007]. Dostupné z: <<http://www.czso.cz>>
- [11] *Makroekonomické údaje* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2007 [cit. 29. 11. 2007]. Dostupné z: <<http://www.czso.cz>>
- [12] *Změny v sektoru domácností ČR – úspory a zadluženost v období 1995 až 2005* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2006 [cit. 29. 11. 2007]. Dostupné z: <<http://www.czso.cz>>
- [13] *Zpráva o vývoji finančního trhu v 1. pololetí roku 2007* [online]. Praha: Ministerstvo financí ČR, 2007 [cit. 28. 11. 2007]. Dostupné z: <<http://www.mfcr.cz>>
- [14] *Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2006* [online]. Praha: Ministerstvo financí ČR, 2007 [cit. 28. 11. 2007]. Dostupné z: <<http://www.mfcr.cz>>
- [15] *Kdy začít vychovávat k finanční zodpovědnosti* [online]. Praha: FinWeb.cz, 2007 [cit. 1.12.2007]. Dostupné z: <<http://www.ihned.cz>>

Ostatní prameny

Allianz pojišťovna [online]. Dostupné z: <<http://www.allianz.cz>>

Aviva pojišťovna [online]. Dostupné z: <<http://www.aviva-pojistovna.cz>>

Česká spořitelna [online]. Dostupné z: <<http://www.csas.cz>>

Česká pojišťovna [online]. Dostupné z: <<http://www.ceskapojistovna.cz>>

Československá obchodní banka [online]. Dostupné z: <<http://www.csob.cz>>

ČSOB pojišťovna [online]. Dostupné z: <<http://www.csobpoj.cz>>

Komerční banka [online]. Dostupné z: <<http://www.kb.cz>>

Poštovní spořitelna [online]. Dostupné z: <<http://www.postovnisporitelna.cz>>

Raiffeisenbank [online]. Dostupné z: <<http://www.rb.cz>>

Uniqua pojišťovna [online]. Dostupné z: <<http://www.uniqua.cz>>

Volksbank [online]. Dostupné z: <<http://www.volksbank.cz>>

Finance [online]. Dostupné z <<http://www.finance.cz>>

Fincentrum [online]. Dostupné z <<http://www.fincentrum.idnes.cz>>

Měsíc [online]. Dostupné z <<http://www.mesec.cz>>

Peníze [online]. Dostupné z <<http://www.penize.cz>>

Seznam grafů a tabulek

Graf č. 2.1.: Vývoj hlavních alternativních forem úspor obyvatelstva České republiky (v mld. Kč, prosinec 2001 – červen 2004, stav koncem období).

Graf č. 2.2.: Míra hrubých úspor domácností v ČR (v %)

Tabulka č. 2.1.: Rozdělení korunových vkladů u bank podle sektorového hlediska (v mld. Kč, údaje zveřejněné k 30.9.2007)

Tabulka č. 4.1.: Komparace služeb šesti dětských kont na trhu v ČR

Tabulka č. 4.2.: Komparace úrokových sazeb vybraných dětských kont

Tabulka č. 4.3.: Základní parametry nabízených životních pojištění pro děti

Tabulka č. 4.4.: Pojištění dítěte v rámci pojistné smlouvy

Tabulka č. 4.5.: Pojištění dospělých ve prospěch dětí v rámci smlouvy

Tabulka č. 4.6.: Pojistné částky Sluníčka pro modelový příklad

Tabulka č. 4.7.: Pojistné částky Čtyřlístku pro modelový příklad

Tabulka č. 4.8.: Sazebník poplatků Pastelky pro modelový příklad

Tabulka č. 4.9.: Sazebník poplatků Talismanu pro modelový příklad